

IZBIRNI PREDMETI

9. razred

Šolsko leto 2023/2024

April 2023

Vsebina

VERSTVA IN ETIKA III	4
LIKOVNO SNOVANJE III	5
GLEDALIŠKI KLUB	6
TURISTIČNA VZGOJA.....	7
ETNOLOGIJA – KULTURNA DEDIŠČINA IN NAČINI ŽIVLJENJA	8
RETORIKA.....	9
RAČUNALNIŠTVO – RAČUNALNIŠKA OMREŽJA.....	10
POSKUSI V KEMIJI	11
ŠPORT ZA ZDRAVJE	12
ASTRONOMIJA – DALJNOGLEDI IN PLANETI	13
ORGANIZMI V UMETNEM IN NARAVNEM OKOLJU	14

IZBIRNI PREDMETI – ŠOLSKO LETO 2023/2024

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev.

Zakon o OŠ predpisuje, da v 7., 8. in 9. razredu učenci in učenke izberejo dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo starši.

Šola mora ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz **družboslovno-humanističnega** in najmanj treh iz **naravoslovno-tehničnega sklopa**, vendar pa učencu ni potrebno izbrati predmetov iz obeh sklopov. V isti skupini so lahko učenci različnih razredov zadnjega triletja.

Učenec, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je lahko oproščen sodelovanja pri IP v celoti ali pa le pri eni uri tedensko. Starši po junijskem roku za vpis v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto OŠ posredujejo pisno vlogo. Ravnatelj v skladu z določbami zakona odloči o oprostitvi za posamezno šolsko leto. Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri IP, se iz teh predmetov ne ocenjuje.

Po končanem izbirnem postopku šola s pisnim obvestilom obvesti starše, katere izbirne predmete se bo učenec učil v naslednjem šolskem letu.

Ponudba izbirnih predmetov za šolsko leto 2023/24 – 9. razred

DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI SKLOP	NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI SKLOP
Verstva in etika III	Računalništvo – računalniška omrežja
Likovno snovanje III	Poskusi v kemiji
Gledališki klub	Šport za zdravje
Turistična vzgoja	Astronomija – daljnogledi in planeti
Etnologija – kulturna dediščina in načini življenja	Organizmi v naravi in umetnem okolju
Retorika	

Ravnatelj:
Marko Havle

VERSTVA IN ETIKA III

PREDMET: OBVEZNO – IZBIRNI PREDMET

RAZRED: 9.

SKUPNO ŠTEVILO UR: 35

Medpredmetno povezovanje: ZGO, DKE, GEO, SLJ, LUM, GUM

*Predmet je trileten vendar učni načrt in njegovo izvajanje omogočata učencem, da smiselno izberejo predmet tudi le za leto ali dve.

Verstva in verske tradicije že od nekdaj vplivajo na način življenja ljudi, njihovo poznavanje pa je pomembno tudi za naš osebni razvoj.

✚ Bi torej rad/a spozna/a nastanek in zgradbo Biblije, kot svete knjige dveh največjih svetovnih religij?

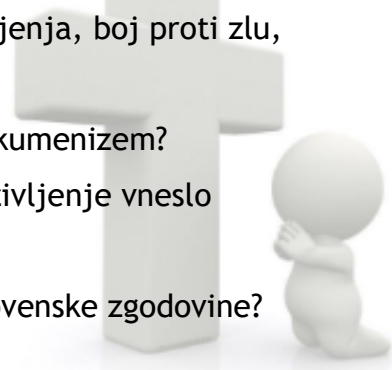
✚ Te zanima kako je krščanstvo postalo temelj »zahodne civilizacije«?

✚ Želiš spoznati kako različna verstva razumejo smisel življenja, boj proti zlu, trpljenje in smrt?

✚ Kako je prišlo do delite krščanstva in kaj je to ekumenizem?

✚ Bi želel/a spoznati kakšne spremembe je v versko življenje vneslo razsvetljenje?

✚ Kako je krščanstvo vplivalo na pomembne osebnosti slovenske zgodovine?

Pridruži se nam pri predmetu VERSTVA IN ETIKA in skupaj bomo kritično razmislili tudi o verski (ne)strpnosti, verskih vojnah, ter vlogi religije pri oblikovanju družbene in osebne identitete; skušali razumeti razliko med znanostjo in religijo, ateizmom ter humanizmom.

Učencem želimo s predmetom predvsem pomagati razvijati STRPEN in SPOŠTLJIV ODNOS do ljudi z različnim prepričanjem ter prispevati k RAHLJANJU STEREOTIPOV in ODPRAVLJANJU PREDISODKOV.

Učiteljica Petra Matičko

LIKOVNO SNOVANJE III

Izbirni predmet likovne vzgoje – likovno snovanje – je s svojimi vzgojno-izobraževalnimi nalogami pomemben dejavnik, ki dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna vzgoja. Na kognitivni ravni razgrajuje vidni svet, na izrazni pa ga likovno oblikuje. Z likovnim prakticiranjem učenci poglobljajo razumevanje prostora, izražajo občutja, oblikujejo stališča in vrednote.

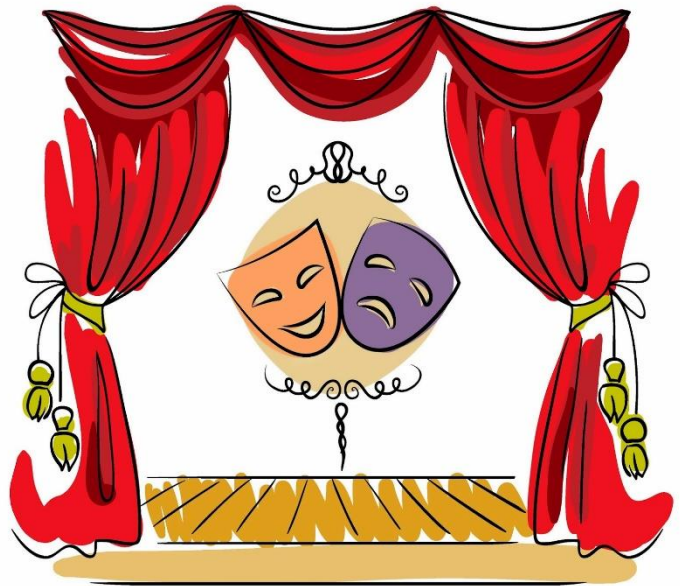
Vsebine predmeta so po posameznih likovnih področjih zasnovane na temeljnih likovnih pojmi, ki jih učenec pridobiva in pogloblja glede na svoje zmogljivosti. Povezujejo pojme iz likovne teorije, zgodovine umetnosti in likovne tehnologije. Nenehno pa se povezujejo tudi s pojmi v vsebinah rednega predmeta likovna vzgoja in drugih predmetnih področij.

Celotna dejavnost predmeta temelji na zagotavljanju materialnih in konceptualnih možnosti za razvoj učenčeve likovne ustvarjalnosti. Goji nadaljevanje in usmerjanje likovnega raziskovanja sveta, odkriva posebnosti likovnega izražanja in njeno spopolnjevanje ter poglobljanje posluha tako za likovna dela umetnikov kakor tudi uporabnih predmetov in likovne problematike v okolju. Pomemben cilj predmeta je priprava učenca za sodelovanje v kulturnem življenju ožjega in širšega okolja ter razumevanje sodobne vizualne komunikacije.

Ob komunikaciji in interakciji z učiteljem pri teoretičnem in praktičnem delu učenec razvija občutljivost zaznavanja, likovno-ustvarjalno mišljenje, čustev in gibalno občutljivost, natančno zaznavanje, vizualni spomin, domišljijo in motorično spretnost. Gre za kompleksno sodelovanje in prepletanje ustvarjalnih in likovnih dejavnikov učenca. Dejavniki se aktivirajo verbalno, realizirajo pa se v likovnem izražanju. Učenci tako svojstveno vizualizirajo misli in občutja. Z likovnimi izraznimi sredstvi v različnih materialih oblikujejo v notranjem svetu nastale miselne modele predmetov in pojavov iz narave in okolja – sproščeno in ustvarjalno osmišljajo praktično delo.

GLEDALIŠKI KLUB

Gledališki klub uvrščamo v sklop treh izbirnih predmetov (literarni klub, šolsko novinarstvo in gledališki klub), ki nadgrajuje predmet **slovenščina**. Ta sklop predstavlja poglobljanje in razširitev sposobnosti in znanj v okviru predmeta slovenščina, upošteva interese otrok, njihove individualne sporazumevalne zmožnosti in uravnoveženost področij umetnostne in neumetnostne rabe jezika. Gledališki klub se povezuje tudi z drugimi predmeti, predvsem z likovno, glasbeno in tehnično vzgojo, literarnim klubom, šolskim novinarstvom ter vzgojo za medije.

Predmet izhaja iz vsebin dramske vzgoje pri pouku književnosti v šoli, vendar jih dopolnjuje z novimi vsebinami in besedili. Poleg ustvarjalnih gledaliških dejavnosti je predmet povezan tudi s spoznavanjem aktualnih dogodkov v slovenskih gledališčih. Predmet nima namena oblikovati celovite gledališke predstave (kot dramski krožek), pač pa spoznavati značilnosti drame in gledališča z aktivno gledališko vzgojo učencev. Njegova vsebina so predvsem dramska besedila ter elementi in celota in gledališke predstave. Gledališki klub torej združuje recepcijske, ustvarjalne in razlagalno-raziskovalne dejavnosti.

Izbirni predmet gledališki klub je enoleten in se lahko izvaja v 7. 8. in 9. razredu osnovne šole (glede na število prijav). Namenjena mu je 1 ura tedensko, tj. 35 ur letno, oz. 32 ur v 9. razredu. Cilje, zapisane v učnem načrtu, učitelj uresničuje selektivno glede na razred, v katerem se predmet izvaja, sposobnosti, predznanje in interese otrok, ob upoštevanju individualizacije in diferenciacije ter glede na svoje izkušnje iz prakse. Končna izbira vsebin in ciljev je prepuščena učitelju, s tem da upošteva standarde znanja.

Temeljni cilji pouka izbirnih predmetov so zapisani v učnem načrtu, te cilje pa dopolnjuje učitelj glede na interese otrok, lastne pobude ter usposobljenost in pogoje za delo.

Učiteljica Lilijana Ladra

TURISTIČNA VZGOJA

"Odveži vozle in odjadraj iz varnega pristana.

Ujemi veter priložnosti v svoja jadra. "

(Pisatelj Mark Twain)

Turistična vzgoja je enoletni izbirni predmet družbeno-humanističnega področja. Namenjen je učencem 7. razreda, 8. razreda in 9. razreda.

Temeljni namen predmeta je vzgoja učencev k pozitivnemu odnosu do turizma in turistov. S pomočjo predmeta si bodo lahko učenci oblikovali izhodišča za doseg želenega poklica ali pa bodo nova znanja uporabili za ljubiteljsko dejavnost.

Turizem ni enovita dejavnost, ampak družbeno gibanje, zato so v zasnovi predmeta združeni geografski, etnološki, zgodovinski in ekonomski vidiki.

Vsebina in cilji predmeta:

Turizem in njegov razvoj	<ul style="list-style-type: none"> Opišejo posamezne oblike in vrste turizma.
Domači kraj – turistični kraj	<ul style="list-style-type: none"> Spoznajo razvoj turizma v domačem kraju. Obiščejo turistično društvo in pripravijo razstavo na to temo.
Osnove za razvoj turizma v domačem kraju <ul style="list-style-type: none"> naravne osnove: površje, podnebje, vode, rastje družbene osnove za razvoj turizma: dediščina, turistične, kulturne in športne prireditve, kulinarčna kultura, promet in komunikacije, turistični in gostinski objekti in naprave ter gostinski in turistični poklici. 	<ul style="list-style-type: none"> Zbirajo podatke o naravnih danostih domačega kraja s pomočjo literature, razgovorov in intervjujev. Izdelajo plakate in fotografsko razstavo. Kartirajo kulturne spomenike v domačem kraju. Zbirajo stare recepte, predmete, obiščejo muzej, galerijo in izdelajo svoj turistični spominek. Pripravijo pogrinjek za različne priložnosti (domačo jed). Obiščejo hotel, turistično kmetijo, gostilno in turistično šolo.
Turizem kot gospodarska dejavnost	<ul style="list-style-type: none"> Ovrednotijo prispevek turizma k razvoju domačega kraja.
Odnos do gostov	<ul style="list-style-type: none"> Spoznavajo pravila bontona z igro vlog. Pripravijo in izvedejo gostoljuben sprejem gostov.
Turistično oglaševanje in informiranje	<ul style="list-style-type: none"> Pripravijo prospekt, plakat, zloženko, radijski oglas za domači kraj in razstavo reklamnih gradiv o domačem kraju.
Vodenje po domačem kraju	<ul style="list-style-type: none"> Vodenje časovno in lokacijsko preizkusijo s svojimi sošolci.

Pouk bo potekal v učilnici in na terenu, kjer bodo učenci z raziskovalnimi metodami (intervju, anketa, zbiranje in urejanje informacij) samostojno prišli do zaključkov in nato ugotovitve predstavili pred sošolci. Vrednotenje znanja temelji na predstavitvi lastnih zaključkov in ugotovitev.

Učiteljica Janja Hanjže Brecl

ETNOLOGIJA – KULTURNA DEDIŠČINA IN NAČINI ŽIVLJENJA

Izbirni predmet: 8. in 9. razred

Število ur: 35 učnih ur

8.r - Načini življenja in kulture

- ✚ Ljudstva
- ✚ Identitete in istovetnosti
- ✚ Vsakdanjiki in prazniki
- ✚ Kulturna in naravna dediščina

9.r - Kulturna dediščina in načini življenja

- ✚ Človek v naravnem okolju in kulturni krajini
- ✚ Kultura bivanja in gospodarske dejavnosti
- ✚ Kultura prehranjevanja, oblačenja, higiene
- ✚ Družinsko sorodstvene vezi, spolno in družabno življenje
- ✚ Šege, navade, karakterne posebnosti in drugi rituali
- ✚ Duhovna in estetska ustvarjalnost
- ✚ Izkušnje veščine in znanje
- ✚ Medkrajevni in medetnični stiki ter Slovenci po svetu

Namen predmeta:

Poznavanje kulturnih oblik in vsakdanjega življenja.
Razmerje med oblikami kulturne dediščine in sodobnim življenjem.
Spoznavanje in spoštovanje kulturne dediščine.
Oblikovanje zgodovinskega spomina in identitete.
Prizadevanje za medkulturno sporazumevanje, strpnost in spoštovanje.

Način dela:

Raziskovalno in terensko delo, igre vlog, intervjuji in anketiranje, pogovori,...

Medpredmetne povezave:

Zgodovina, domovinska vzgoja, likovna in glasbena umetnost, slovenščina, geografija...

Učiteljica: Petra Matičko

RETORIKA

Namen retorike kot obveznega izbirnega predmeta je učence in učenke seznaniti ne le s pojmi prepričevanja in argumentiranja, temveč, po eni strani, tudi s tehnikami prepričevanja, elementi prepričevalnega postopka, dejavniki uspešnega prepričevanja, z oblikami prepričevanja ter z vsestranskim obvladovanjem govorne situacije.

Retorika je eden od obveznih izbirnih predmetov za učence 9. razreda devetletne osnovne šole; učence in učenke pa naj nauči predvsem samostojnega, koherentnega in kritičnega oblikovanja ter izražanja stališč pri drugih predmetih, v teku nadaljnjega izobraževanja, kakor tudi na vseh drugih področjih družbenega in zasebnega življenja.

Temu predmetu je namenjenih 32 ur letno (1 ura tedensko).

Ker gre za zahtevno, relativno abstraktno ter med seboj tesno povezano problematiko, je učni načrt zasnovan enotno.

Učenci in učenke spoznajo:

- kaj je retorika,
- zakaj se je koristno učiti retorike,
- kaj je argumentacija,
- razliko med dobrimi in slabimi argumenti.

Naučijo se:

- kako oblikovati prepričljive govore,
- javnega nastopanja in izražanja svojih stališč.

učitelj Jernej Bobek

RAČUNALNIŠTVO – RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

Sodobni človek potrebuje internet. V njem so podatki, ki jih potrebuje za spoznavanje in razumevanje realnosti. Vendar podatki tja niso prišli sami po sebi. Nekdo jih je vanj vpletel. Znanje, kako to storiti čim bolj učinkovito in estetsko, postaja vedno pomembnejše.

Po nekaterih napovedih naj bi bilo čez 10 let 60 % poklicev, ki danes še ne obstajajo, povezanih z računalniško tehnologijo. Tudi znanja pridobljena pri tem predmetu bodo osnova za nekatere poklice.

Poudarek predmeta je na izdelavi spletne strani iz področja, ki učenca najbolj zanima. Znanje pridobljeno pri tem predmetu lahko učenci uporabijo pri izdelavi najrazličnejših spletnih strani.

Učenec se bo naučil in spoznal pri tem izbirnem predmetu:

- ✓ računalniška omrežja
- ✓ storitve interneta
- ✓ prednosti in slabosti temeljnih storitev omrežja internet
- ✓ moderna računalniškima okolja za ustvarjanje spletnih strani s poudarkom na estetiki, spletnih standardih in uporabnosti (Wordpress, GoogleSites)
- ✓ načine izdelave spletnih strani ter pristope k snovanju
- ✓ spletni sestavek in jezik HTML
- ✓ slike in animacije v Svetovnem Spletu
- ✓ pripraviti slike v grafičnem programu (Gimp, PhotoFiltre...) za umestitev na spletno stran
- ✓ QR kode
- ✓ osnove programiranja (Scratch - izdelava računalniške igre)

POSKUSI V KEMIJI

Izbirni predmet poskusi v kemiji ti omogoča, da utrdiš in poglobiš znanje, spretnosti in veščine, ki jih pridobivaš pri pouku kemije.

Pri predmetu boš spoznal metode varnega eksperimentalnega dela v kemiji ter razvijal eksperimentalne spretnosti in eksperimentalni pristop. Večina ur bo potekala kot eksperimentalno delo.

- ❖ naredili bomo pline: kisik, vodik, ogljikov dioksid,
- ❖ pripravili bomo kremo,
- ❖ ločili bomo barvila v zelenih listih,
- ❖ analizirali bomo neznane snovi,
- ❖ naredili bomo veliko atraktivnih poskusov, kot so mavrična pena, slonova zobna pasta, faraonove kače, vulkan, ...

Učiteljica Mojca Dajčman

ŠPORT ZA ZDRAVJE

Namen enoletnega predmeta Šport za zdravje je usvajanje različnih športnih vsebin, ki so pomembne za kakovostno preživljanje prostega časa. V ospredju je spoznavanje novih, zanimivih športov, ki so otrokom še posebej blizu in jim predstavljajo motivacijo za gibanje, hkrati pa jih v obveznem šolskem programu ni mogoče izvajati.

Vsebine in izpeljava izbirnega predmeta omogočajo spoznavanje različnih vplivov gibalnih dejavnosti na zdravje, razumevanje pomena sprostitev, nadomeščanje negativnih učinkov sodobnega življenja ter pridobivanje znanj, ki učencem omogočajo, da si v prostem času izberejo sebi primerne športne vsebine in obremenitve.

Pouk poteka enkrat tedensko v okviru rednega urnika v telovadnici ali zunaj šole.

ŠPORT ZA ZDRAVJE – 35 ur

Lep športni pozdrav!

Učitelj Marko Sonjak

ASTRONOMIJA – DALJNOGLEDI IN PLANETI

Izbirni predmet Daljnogledi in planeti je namenjen učencem 8. in 9. razreda, ki jih zanima vesolje. Pri predmetu se bodo učenci seznanili z opazovanjem planetov in nastankom slike v daljnogledu in teleskopu.

Pri opazovanju nočnega neba bomo uporabljali šolski teleskop in daljnoglede.

Učenci bodo:

- spoznali svetlobo kot vir energije in nosilca informacije o telesu, od katerega prihaja;
- spoznali preslikave z lečami in zgradbo različnih vrst daljnogledov;
- s pomočjo teleskopa in daljnogledov bodo opazovali planete in njihove satelite;
- spoznali sončev sistem;
- spoznali značilnosti planetov in primerjali razmere na njih;
- odkrivali občutljivost ekološkega ravnovesja na Zemlji;
- spoznali računalniški program za opazovanje nočnega neba;
- se naučili načrtovati nočno opazovanje.

Izdelali bomo:

- model kamere obscura;
- model sončnega sistema.

Spremljali bomo tekoče nočno dogajanje na našem nebu. Pri spoznavanju naštetih vsebin pa nam bodo v veliko pomoč astronomske revije, knjige in internetne strani.

Obseg ur: 35 ur letno

Učiteljica Janja Rotovnik

ORGANIZMI V UMETNEM IN NARAVNEM OKOLJU

PREDMET: izbirni

OBSEG: 35 ur (32 ur)

RAZRED: 7., 8., 9.

PREVERJANJE ZNANJA:

ustno in pisno skozi
praktično delo

Pri izbirnem predmetu ORGANIZMI V NARAVNEM IN UMETNEM OKOLJU bomo spoznali življenjske potrebe živih bitij, ki jih imamo v šoli in jih najdemo v šolski okolici. Spoznali bomo, da je lahko vsako rušenje ravnotežja v naravi (vnos različnih snovi, tujih organizmov, pomanjkanje vode, spremembe temperaturnega režima itd.) usodno za preživetje organizmov. Znanje bomo pridobivali aktivno: skozi lastne izkušnje, preko terenskega in laboratorijsko dela, obravnavali pa bomo veliko praktičnih vsebin.

Naučili se bomo tudi pravilnega rokovanja z organizmi in osnov gojenja različnih organizmov. Ker so živa bitja v naši oskrbi odvisna od nas, moramo biti pri gojenju in

vzdrževanju teh organizmov zelo odgovorni. Pridobljeno znanje bo učencem koristilo pri pouku naravoslovnih predmetov, oskrbi svojega hišnega ljubljence, kot tudi rastlin v svojem bivalnem okolju, spoznavanju svojega okolja in dejavnikov, ki vplivajo nanj ter jih podučilo o nujnosti varovanja življenjskega okolja.

Učence, ki imajo radi naravo in bi se radi kaj zanimivega naučili, lepo vabim, da se vključite v izbirni predmet Organizmi v umetnem in naravnem okolju.

Lepo pozdravljeni,
učitelj Blaž Mlinšek

